

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Олександр ШЕВЧЕНКО
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))

1982 року народження, громадянин України
(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))

освіта вища: закінчив у 2007 році Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю (спеціальностями) 201 Агроніомія та здобув кваліфікацію дослідника з агрономії
(за дипломом)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму 52541 Менеджмент (073 Менеджмент).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, м. Харків, від « 04 » травня 2026 року № 13-13/35 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – **Віктор НАГАЄВ**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів – **Ірина БОЖИДАЙ**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Марина ПОНОМАРЬОВА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування та соціально-гуманітарних дисциплін» Державного біотехнологічного університету
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів – **Лариса МАРМУЛЬ** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Тетяна ВЛАСЕНКО – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні « 15 » червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(галузь знань)

Олександр ШЕВЧЕНКУ
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Розвиток мотиваційного механізму аграрних підприємств в умовах невизначеності»
(назва дисертації)

за спеціальністю 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у Державному біотехнологічному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Харків
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник – **Таміла БІЛОУСЬКО**, кандидат економічних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить науково обґрунтовані результати проведених Олександром ШЕВЧЕНКОМ досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, а саме – теоретичне узагальнення та нове вирішення

наукового завдання щодо формування, функціонування та розвитку мотиваційного механізму аграрних підприємств в умовах невизначеності, воєнних ризиків, цифровізації аграрної праці та трансформації соціально-трудових відносин. Запропоновані положення спрямовані на підвищення результативності управління персоналом, продуктивності праці, стійкості, конкурентоспроможності та соціальної відповідальності аграрних підприємств.

У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методичні засади розвитку системи мотивації та мотиваційного механізму аграрних підприємств; розкрито взаємозв'язок мотивації працівників, менеджменту праці, заробітної плати та соціально-трудових відносин; оцінено ефективність функціонування аграрних підприємств і рівень оплати праці як базовий чинник мотивації; проаналізовано структуру, динаміку та ефективність мотиваційного механізму в сучасних умовах; досліджено його вплив на продуктивність праці та рівень задоволеності працівників; розроблено науково-практичні рекомендації щодо покращення умов праці, кадрової політики, кадрового планування, матеріального стимулювання, альтернативних соціальних пакетів, морально-психологічної підтримки та використання інноваційних управлінських інструментів.

Здобувач має 3 наукові публікації, зараховані за темою дисертації:

1. Шевченко О. Г. Формування ефективної системи мотивації діяльності фермерських господарств в Україні. Актуальні питання економічних наук. 2026. № 22. DOI: 10.5281/zenodo.19670015. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/1370>.
2. Shevchenko O. Improvement of the motivational mechanism for the development of farms in Ukraine under the transformation of the agricultural sector. Ekonomichnyy analiz. 2025. Vol. 35, No. 1. P. 712–718. DOI: 10.35774/econa2025.01.712. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6585>.
3. Шевченко О. Інструменти підвищення мотивації розвитку фермерських господарств: сучасні виклики та перспективи. Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми. 2026. № 15. DOI: 10.70651/3083-6018/2026.3.02. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel/article/view/695>.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та офіційні опоненти:

1. НАГАСЬВ Віктор, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, голова разової спеціалізованої вченої ради. Оцінка позитивна, без зауважень.

2. БОЖИДАЙ Ірина, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, рецензент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо змістового дублювання окремих теоретичних положень у підрозділах 1.1 та 1.2, а також щодо аналізу номінальної заробітної плати без достатнього врахування реальної купівельної спроможності доходів працівників. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

3. ПОНОМАРЬОВА Марина, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування та соціально-гуманітарних дисциплін» Державного біотехнологічного університету Міністерства освіти і науки України, рецензент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо подання наслідків застосування посадових окладів у системі оплати праці, а також щодо недостатньої уваги до діджиталізації системи управління персоналом та використання цифрових HR-платформ. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

4. МАРМУЛЬ Лариса, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Університету Григорія Сковороди в Переяславі, офіційний опонент. Оцінка позитивна, із зауваженнями щодо логіки викладення теоретичного матеріалу у підрозділі 1.1, зокрема передчасного введення блоку демотивуючих чинників, а також щодо відсутності чіткого алгоритму реалізації заходів безпекового складника мотиваційного механізму та поєднання макрорівневих інституційних рішень із внутрішніми процесами управління безпекою і мотивацією персоналу. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

5. ВЛАСЕНКО Тетяна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, офіційний опонент. Оцінка позитивна, із зауваженнями

щодо класифікації інструментів мотивації праці у таблиці 1.1, яка має ознаки змішування критеріїв групування; щодо недостатнього аналітичного розмежування мотиваційного механізму залежно від масштабу діяльності та фінансової спроможності аграрних підприємств; а також щодо логіки подання конкретизації КРІ-орієнтованої системи оплати праці. Здобувач надав аргументовані відповіді на висловлені зауваження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує
Олександру ШЕВЧЕНКУ

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 073 Менеджмент

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

спеціалізованої

(підпис)

Віктор НАГАЄВ

(власне ім'я та прізвище)